

Świętokrzyska

NR 3/2016 • ISSN 1898-0155

PISMO SAMORZĄDU GMINY NOWA SŁUPIA

WWW.NOWASLUPIA.PL

Zestawienie dróg gminnych zgłoszonych do remontu w 2016 roku

▲ Droga do remontu w Nowej Słupi ul. Łazy

Przebudowa dróg gminnych w ramach „Programu Rozwoju Gminnej i Powiatowej Infrastruktury Drogowej na lata 2016 – 2019”

- Remont drogi gminnej w miejscowości **Nowa Słupia ul. Łazy**: długość - 425 mb, wartość – 104 872,88 zł.
- Remont drogi gminnej w miejscowości **Sosnówka**, długość – 267 mb, wartość – 89 288,78 zł.
- Remont drogi gminnej w miejscowości **Stara Słupia (Podchełmie)**, długość – 377 mb, wartość – 94 749,36 zł.
- Remont drogi gminnej w miejscowości **Jeziorko (Zarzecze)**, długość – 716 mb, wartość – 202 726,34 zł.

Termin realizacji inwestycji:
od 07.09.2016 r. do 15.10.2016 r.

▲ Droga na Skąły w kierunku Kamieniołomu

Przebudowa dróg gminnych w ramach „Programu przeciwdziałania i usuwania skutków zdarzeń noszących znamiona klęsk żywiołowych”

- Remont drogi gminnej Skąły (w kierunku kamieniołomu), długość - 780 mb, wartość – 166 496,96 zł.

Termin realizacji inwestycji:
od 30.08.2016 r. do 31.10.2016 r.

▲ Droga Dębno Siedliszki

▲ Trwa remont drogi Dębno - Wojciechów

Remont dróg gminnych w ramach „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW)

- Zmiana nawierzchni dróg gminnych w miejscowości Sosnówka przysiółek Łąki oraz remont drogi gminnej w miejscowości Dębno przysiółek Siedliszki o łącznej długości 710 mb, wartość - 117 745,67 zł.

Termin realizacji inwestycji:
13.08.2016r. do 28.02.2017r.

- Zmiana nawierzchni drogi gminnej w miejscowości Dębno - Wojciechów - Gmina Nowa Słupia, długość - 1340 km, wartość – 353 780,72 zł.

Termin realizacji inwestycji:
od 26.08.2016r. do 28.02.2017r.

Remont dróg gminnych w ramach Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych (FOGR)

- Remont drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Częstków, długość – 570 mb.

▲ To już kolejna promesa na remont dróg otrzymana od Wojewody Świętokrzyskiego

Dymarkowe Biegi Górskie

Tegoroczne 50. Dymarki Świętokrzyskie rozpoczęły się już 6 sierpnia cyklem biegów górskich.

Jako pierwsi na malownicze ścieżki wokół Łysej Góry wyruszyli uczestnicy **II Biegu Emeryka**, którego trasa liczyła **5 km**, a prowadziła od Huty Szklanej przez Święty Krzyż, aż do Nowej Słupi z metą na terenie Centrum Kulturowo-Archeologicznego. W biegu wzięło udział 147 zawodników z różnych stron świata m.in. Polski, Kanady, Szwecji, Niemiec, Francji i Ukrainy. Wśród biegaczy było 62 kobiety i 85 mężczyzn. W kategorii kobiet II Bieg Emeryka wygrała Kinga Kacuga, tymczasem wśród mężczyzn liderem okazał się Damian Wysocki.

W drugim biegu na dystansie **10 km** nazwanym „**Dycha Hutnika**” ogółem wystartowało 89 osób, w tym 60 panów i 29 pań. Trasa biegu prowadziła z Nowej Słupi, przez Święty Krzyż, Hutę Szklaną i zakończyła się znowu w No-

wej Słupi. Podobnie jak w poprzednim biegu uczestników oceniano w dwóch kategoriach kobiety i mężczyźni. W pierwszej kategorii bezkonkurencyjna okazała się Monika Musiołek, natomiast najlepszy wśród panów był Sylwester Lepiarz. Wszyscy uczestnicy biegów otrzymali pamiątkowe medale z rąk dziewcząt z zespołu Świętokrzyskie Diablki, natomiast zdobywcy trzech pierwszych lokat okolicznościowe puchary. Uhonorowania zwycięzców dokonali organizatorzy czyli przedstawiciele samorządu Nowej Słupi, wójtowie Andrzej Gašior i Włodzimierz Zaręba oraz przewodniczący Rady Gminy Sylwester Koźłowski. W ceremonii rozdania pucharów dla najlepszych biegaczy wzięli również udział współorganizatorzy Biegów Dymarkowych, dyrektor Cen-

▲ Dymarkowe Biegi Górskie to doskonała promocja gminy.

trum Dziedzictwa Gór Świętokrzyskich – Piotr Sepiolo oraz Jacek Wiatrowski ze Stowarzyszenia „Biegacz Świętokrzyski.

Kolejny trzeci już bieg tzw. **Półmaraton** odbywający się w ramach inauguracji 50 Dymarek Świętokrzyskich odbył się 7 sierpnia na ponad **21-kilometrowej** trasie z Witosławic do Nowej Słupi. Na starcie w Witosławicach stanęło 93 zawodników. Wszystkim udało się ukończyć niełatwą trasę. Tym razem była tylko jedna kategoria open. Jako pierwszy na metę przybiegł Sylwester Lepiarz, drugi był Damian Stachura, a trzeci Michał Jagiełło.

Po raz pierwszy w tym roku zorganizowano także **Rajd Dymarkowy**. Dla miłośników pieszych wędrówek organizatorzy przygotowali trzy malownicze trasy. Pierwsza zaczynała się w Bielinach, druga w Paprociach, a trzecia w Grzegorzowicach, by następnie zakończyć się na terenie Centrum Kulturowo-Archeologicznego w Nowej Słupi. Liczba uczestników rajdu świadczy o dużym zainteresowaniu tego rodzaju formą turystyki, zarówno wśród dorosłych jak i młodego pokolenia.

▲ Biegi zgromadziły na starcie setki osób.

▲ Każdy z uczestników biegu otrzymał pamiątkowy medal.

Kronika Świętokrzyska – Kwartalnik Samorządu Gminy Nowa Słupia

Adres redakcji: ul. Rynek 15, 26-006 Nowa Słupia, ☎ 41-31-78-700. Redaktor naczelny: Mariusz Trepka.

Wydawca: Urząd Gminy w Nowej Słupi, ul. Rynek 15, 26-006 Nowa Słupia, ☎ 41-31-78-700.

Opracowanie graficzne, skład, łamanie i druk: ITSTAR Piotr Maj, Tarczek 107, 27-225 Pawłów ☎ 505-678-692 ✉ biuro@itstar.pl

Ogólnopolska Konferencja Turystyczna pod znakiem Dymarek

11 sierpnia w hotelu „Świętokrzyski Dwór” w ramach obchodów jubileuszu 50. Dymarek Świętokrzyskich została przygotowana konferencja turystyczna, która zainaugurowała otwarcie tegorocznej edycji.

▲ Gościem honorowym Konferencji była Poseł na Sejm RP Anna Krupka

Organizatorami jej była Lokalna Organizacja Turystyczna Partnerstwo Ziemi Świętego Krzyża w kooperacji z Gminą Nowa Słupia. Sesję o charakterze popularno – naukowym poprzedziła konferencja prasowa, którą poprowadził Jarosław Panek z Regionalnej Organizacji Turystycznej. Wzięli w niej udział Wójt Gminy Nowa Słupia **Andrzej Gąsior**, Marszałek województwa świętokrzyskiego **Adam Jarubas**, Wicewojewoda Świętokrzyski **Andrzej Bętkowski**, Starosta Powiatu Kieleckiego **Michał Godowski**, dyrektor Centrum Dziedzictwa Gór Świętokrzyskich **Piotr Sepiolo** oraz **Jacek Kowalczyk** Prezes Regionalnej Organizacji Turystycznej Województwa Świętokrzyskiego.

Konferencji towarzyszyła ciekawa wystawa fotogramów oraz ekspozycja zbiorów Henryka Trepki prezentująca dorobek 50. edycji Dymarek. Wśród eksponatów znalazły się medale dymarkowe, proporzyczki, plakaty, archiwalne wydania gazet poświęcone Dymarkom Świętokrzyskim z lat 70.

Zarówno gospodarz Dymarek **Andrzej Gąsior** jak i organizatorzy imprezy zapewniali, że tegoroczna jubileuszowa edycja będzie wyjątkowa, każdy kto przybędzie do Nowej Słupi w dniach 13-15 sierpnia znajdzie dla siebie coś ciekawego. Dla miłośników starożytnych metod pozyskiwania żelaza będą specjalnie przygotowane pokazy wytopu w piecach dymarskich, znajdujących się na terenie Centrum Kulturowo-Archeologicznego, przygotowane w sposób merytoryczny pod fachowym okiem ludzi ze świata nauki. Podobnie jak przed laty podczas tegorocznych dymarek odbędą się pokazy walk wojowników rzymskich przygotowane przez profesjonalne grupy rekonstrukcyjne. Natomiast dla tych, którzy cenią sobie kulturę ludową organizatorzy przygotowali III już edycję Świętokrzyskiego Festiwalu Kultury Ludowej, który będzie trwał przez cały czas Dymarek od wczesnych godzin południowych. Tymczasem dla fanów

▲ Uczestnicy konferencji prasowej poświęconej 50. edycji Dymarek

muzyki rozrywkowej niewątpliwą atrakcją będą wieczorne koncerty gwiazd. Na 50 jubileuszowych Dymarkach na scenie będzie można zobaczyć min. **Margaret** i **Marylę Rodowicz**.

Po konferencji prasowej licznie zgromadzeni miłośnicy historii i nauki udali się na przygotowane przez prelegentów odczyty. Tematem konferencji były oczywiście Dymarki Świętokrzyskie. Konferencja odbyła się w ramach projektu realizowanego przez Lokalną Organizację Turystyczną Partnerstwo Ziemi Świętego Krzyża w ramach projektu współfinansowanego przez Ministerstwo Sportu i Turystyki pn: „Ogólnopolska kampania promująca dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze Gór Świętokrzyskich”.

Na początku gospodarz gminy Nowa Słupia **Andrzej Gąsior** przywitał wszystkich znamienitych gości przybyłych na uroczystości inauguracyjne 50 Dymarki Świętokrzyskie. Powitał władze samorządu województwa na czele z marszałkiem **Adamem Jarubasem**, wojewodą **Andrzejem Bętkowskim**, starostę **Michała Godowskiego**, samorządowców z sąsiednich gmin, a także posła na Sejm RP - **Annę Krupkę**, radnych gminy Nowa Słupia oraz mieszkańców. Jednocześnie witając przybyłych gości dziękował za owocną współ-

pracę w organizacji tegorocznej edycji Dymarek. Dla tych, którzy w sposób szczególnie wspierali organizację 50. Dymarek organizatorzy przygotowali specjalne wyróżnienia i podziękowania. Wśród wyróżnionych znaleźli się m.in. naukowcy, którzy od wielu lat od strony merytorycznej współpracowali przy organizacji dymarek, a także samorządowcy, lokalni przedsiębiorcy wspierający logistycznie i finansowo imprezy dymarkowe. Po ceremonii wręczenia symbolicznych medali przygotowanych we współpracy z Lokalną Organizacją Turystyczną nastąpiła dyskusja naukowa. Kolejno zabierali głos naukowcy z różnych dziedzin starając się w sposób w miarę przystępny dla wszystkich słuchaczy przybliżyć genezę imprezy organizowanej w Nowej Słupi od 50 lat. Jako pierwszy głos zabrał prof. Krzysztof Lewicki, który będąc jednym z pierwszych organizatorów Dymarek Świętokrzyskich w zabawny sposób przybliżył zebrany genezę imprez dymarkowych. Wspominał ludzi, którzy przed 50-lety stworzyli idee organizacji imprezy funkcjonującej pod nazwą „Dymarki Świętokrzyskie”. Pomysł powołania do życia tego typu imprezy, która miała być pierwotnie połączeniem pokazów naukowych z dziedziny starożytnego hutnictwa z festynem ludowym zrodził się wśród ówczesnych działaczy Polskie-

▲ Konferencja zgromadziła dziesiątki uczestników

go Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego, i chociaż realizacja tego projektu nie była prosta to udało się stworzyć imprezę, która trwa niezmiennie od pół wieku, ciesząc się ogromnym zainteresowaniem. W podobnym tonie była utrzymana wypowiedź prof. dr. hab. **Adama Massalskiego**, który nota bene również był w gronie twórców pierwszych Dymarek i nieobca mu jest idea popularyzacji starożytnego hutnictwa. Tymczasem dr inż. **Ireneusz Suliga** w swoim wykładzie zaprezentował trzy odsłony tajemnic żużla dymarskiego na

podstawie badań archeologicznych ale również przeprowadzonych przez AGH w Krakowie doświadczalnych wytopów. Również w oparciu o badania wypowiadał się **Daniel Czernek** przybliżając zgromadzonym starożytne hutnictwo na ziemi świętokrzyskiej. Kolejnym wykładowcą, który w oparciu o różnego rodzaju badania naukowe analizował genezę Dymarek Świętokrzyskich był dr **Andrzej Przychodni**. Jednakże rozszerzył on swoje badania na cały region świętokrzyski nie tylko okolice Nowej Słupi udowadniając, iż starożytne hut-

▲ Wystawa archiwaliów dymarkowych Henryka Treпки

nictwo miało większy zakres niż się to początkowo naukowcom wydawało. Wszyscy znamienici profesorowie wypowiadający się na nowosłupskiej konferencji wspominali w swych prelekcjach osobę prof. **Kazimierza Bielenina**, który był pionierem w odkrywaniu śladów starożytnego hutnictwa na ziemi świętokrzyskiej. Pozostawił on ogromną spuściznę, która posłużyła kolejnym pokoleniom naukowców do kontynuowania badań nad dymarkami. Jak te badania popularyzować i wykorzystywać dziedzictwo kulturowe ziemi świętokrzyskiej opo-

wiadała zabranym **Małgorzata Wilk-Grzywna**, dyrektor biura ROT. Podkreślała jak istotną rolę w rozwoju turystyki mają Dymarki Świętokrzyskie z całym swym dorobkiem kulturowym i naukowym, który należy wykorzystywać w popularyzowaniu regionu, promocji ziemi świętokrzyskiej. Na zakończenie konferencji głos zabrał prof. dr hab. **Krzysztof Bracha** przedstawiając zarys historyczny wydarzeń związanych nie tylko z Dymarkami ale także ze Świętym Krzyżem i Nową Słupią, która obchodzi 750 lat swojego istnienia.

Nowy album turystyczny Gminy

Henryk Trepka, regionalista z Nowej Słupi, wraz Ryszardem Garusem, Prezesem Stowarzyszenia Ziemia Świętokrzyska wydali album „Gmina Nowa Słupia zaprasza na Ziemię Świętego Krzyża i Dymarki Świętokrzyskie”. Autorzy są wielkimi entuzjastami wędrówek i odkrywania uroków przepięknej ziemi świętokrzyskiej. Album zapewnia czytelnikowi prawdziwe spotkanie z historią, tradycjami i skarbami kultury gminy.

Album składa się z dwóch części. W pierwszej zawarte są najciekawsze turystycznie miejsca w gminie opatrzone profesjonalnymi zdjęciami autorstwa Jacka Pernala, Henryka Treпки oraz Centrum Dziedzictwa Gór Świętokrzyskich. Dla entuzjastów turystyki aktywnej znajdziemy doskonałe opisy wycieczek znakowanymi szlakami pieszymi po terenie gminy Nowa Słupia i okolicach,

w układzie rzędnych GPS. W książce jest tak wiele cennych informacji, ciekawostek, że daremnie szukać ich w innych publikacjach. - Moją życiową pasją od ponad czterdziestu lat jest rejestracja na kartach kronik Nowej Słupi i Świętego Krzyża wszystkiego, co się wokół nas dzieje – podkreśla Henryk Trepka – W ten sposób pragnę choćby w małym stopniu ocalić od zapomnienia to, co czas zabiera nam bezpowrotnie. Ważna jest dla mnie także pamięć o naszych przodkach, ich tradycjach i obyczajach.

Drużną część tej ciekawej publikacji podsumowuje 50. edycja Dymarek Świętokrzyskich. Znajdziemy tu unikatowe fotografie z pierwszych Dymarek, czy chociażby przedruki dziennika „Słowa Ludu” w układzie rocznicowym „Co pisała prasa o Dymarkach”. Dawny wspomnień czar dymarkowych imprez uzupełniają odwzorowania cyfrowe medali dymarkowych, proporczyków czy plakatów.

Książkę wydało Stowarzyszenie Zie-

mia Świętokrzyska. - Chcieliśmy uhonorować krajoznawcę z Nowej Słupi, który ma nieprzebrane zbiory pod względem wartości – mówi wydawca **Ryszard Garus**.

Książkę wydano dzięki wsparciu finansowemu Gminy Nowa Słupia, które przyznało dotację dla tej zasłużonej organizacji pozarządowej na niwie upowszechniania turystyki w województwie świętokrzyskim.

To nie pierwsza publikacja Henryka Treпки. Jest on autorem kilku opracowań, między innymi „Historii kościoła św. Wawrzyńca i św. Michała w Nowej Słupi”, „Kalendarium Nowej Słupi i Świętego Krzyża”, „Przewodnika turystycznego po gminie Nowa Słupia”.

Album z powodzeniem można wykorzystać do planowania wolnego czasu. Na kolejnych kartach publikacji odkrywać można nieznaną, niesztampową miejscami z dala od zgiełku zatłoczonych turystycznych tras. Pierwszymi recenzen-

tami albumu stali się uczestnicy Ogólnopolskiej Konferencji Turystycznej inaugurującej otwarcie 50. Dymarek Świętokrzyskich, którzy otrzymali od organizatorów po egzemplarzu tej ciekawej i wartościowej publikacji.

- Wydany album to doskonała promocja gminy. Publikacja zasługuje na uwagę wymagającego krajoznawcy. Gratuluję autorom rzetelnego, konsekwentnego i wyczerpującego podejścia do opracowania zbioru informacji o Ziemi Świętego Krzyża – zrecenzował publikację **Andrzej Gąsior**, Wójt Gminy Nowa Słupia.

50 jubileuszowe Dymarki Świętokrzyskie

50 jubileuszowe Dymarki Świętokrzyskie przeszły już do historii. Zorganizowane z wielkim rozmachem zgromadziły rzesze turystów z kraju i zagranicy. Organizatorzy przygotowali mnóstwo atrakcji wśród, których każdy mógł znaleźć coś odpowiedniego dla siebie. Występy artystów odbywające się aż na dwóch scenach przyciągały rzesze słuchaczy

Ciekawe pokazy i inscenizacje, które miały miejsce na terenie Centrum Kulturowo-Archeologicznego zgromadziły tłumy miłośników historii. Pod fachowym okiem **dr. Andrzeja Przychodniego** widzowie mogli podziwiać pokazy wytopu żelaza w piecach dymarkowskich z zachowaniem dawnych technik. Pokazy te przygotowane w sposób profesjonalny były swoistego rodzaju pomostem łączącym dwa światy starożytny i współczesny.

W podobnym tonie utrzymane były również inscenizacje **walk gladiatorów**, pokazy musztry wojowników rzymskich czy też targu niewolnikami. Wszystko to publiczność dymarkowa mogła podziwiać dzięki ludziom z różnych stron Polski i Europy, którzy zrzeszeni w profesjonalnych grupach rekonstrukcyjnych starali się w sposób wiarygodny, w oparciu o źródła historycz-

ne odtwarzać realia życia starożytnych mieszkańców Europy. Prezentowali oni także dawne rzemiosła, kulturę antyczną, narzędzia, uzbrojenie oraz odślaniali widzom tajniki życia codziennego sprzed dwóch tysięcy lat. Każdy kto w przeciągu trzech dni trwania Dymarek Świętokrzyskich odwiedził Centrum Kulturowo-Archeologiczne dzięki klimatowi jaki udało się stworzyć organizatorom odbywających się tam inscenizacji, mógł przenieść się chociażby na chwilę w świat sprzed 2000 lat.

Równie niezapomniane przeżycia duchowe czekały na miłośników sztuki, gdyż organizatorzy Dymarek Świętokrzyskich z myślą o nich przygotowali **plener rzeźbiarsko-malarski**, w którym wzięło udział 12 wspaniałych artystów. W dniach 6-15 sierpnia w pięknej scenerii, tuż obok Muzeum Starożytnego Hutnictwa artyści ma-

▲ Gwiazda może być tylko jedna - Maryla Rodowicz dała wspaniały show.

larze i rzeźbiarze wykonywali swoje prace. Przez cały czas trwania pleneru widzowie mogli przyglądać się pracy twórców. 15 sierpnia na zakończenie imprezy dymarkowej jury w składzie **Anna Dulny-Terlińska**, **dr Artur Bartkiewicz** oraz **Ewa Storzysz** wybrało najlepsze prace i nagrodziło zwycięzców pleneru. W kategorii rzeźba trzecie miejsce zajął **Jerzy Dwojak**, drugi był **Jerzy Sadłocha**, a najlepszym rzeźbiarzem został **Władysław Sadłocha**. Największe wrażenie na jury wśród malarzy zrobiła **Maria Skrobacz**. Równie piękne prace wyszły spod pędzla **Andrzeja Jamskiego** i **Czesława Kotwicy**. W imieniu organizatorów artystom podziękował wójt gminy Nowa Słupia **Andrzej Gąsior**, który podobnie jak jury oraz zwiedzający plener goście 50 Dymarek był pod ogromnym wrażeniem przygotowanych przez twórców prac. Dzieła, które powstały podczas trwania tegorocznego pleneru zawierały motywy związane z ziemią świętokrzyską. Oddawały piękno krajobrazów, przenosiły w świat zabytków sakralnych tej ziemi, pokazując jej bogate dziedzictwo kulturowe. Wszyscy twórcy, którzy wzięli udział w plenerze otrzymali podziękowania oraz nagrody. Wręczyli je wójt

Andrzej Gąsior, przewodniczący Rady Gminy **Sylwester Kozłowski** oraz Wojewoda Świętokrzyski **Agata Wojtyśzek**.

Dla tych, którym bliska sercu jest kultura ludowa organizatorzy przygotowali występy zespołów folklorystycznych z regionu świętokrzyskiego. Odbywały się one przez trzy dni w ramach **III Festiwalu Kultury Ludowej**. Na scenie zaprezentowało się aż 31 wykonawców z terenu województwa. Gospodarze imprezy również mieli swoich przedstawicieli na ludowej scenie. Folklor z okolic Nowej Słupii zaprezentowały zespoły **Wesołe Kumoszki**, **WABIO** z Mirocic, **Modrzewianki**, wokalistka z Rudek – **Irena Gąsior** oraz kapela **Modrzewianie**.

Tymczasem na drugiej scenie, umiejscowionej tuż pod lasem odbywały się występy wokalistów i zespołów reprezentujących trochę inny rodzaj muzyki. Publiczność mogła bawić się przy akompaniamencie kapel rockowych, zespołów disco polo słuchając najbardziej znanych przebojów muzyki popularnej. Wśród tych wykonawców nie mogło również zabraknąć przedstawicieli gospodarzy imprezy. Godnie gminę Nowa Słupia reprezentowały wokalistki **Marta Żelazowska**,

▲ Świętokrzyski Festiwal Kultury Ludowej cieszył się każdego dnia Dymarek niesłabnącą popularnością

▲ Ważną częścią Dymarek był Plener Malarsko-Rzeźbiarski

Monika Marzec, Weronika Kiciak i Oliwia Ozga oraz zespoły **Crash** z Rudek i **Trele Morele Rock Band** z Nowej Słupi. Niewątpliwie jednak największym zainteresowaniem cieszyły się wieczorne występy gwiazd, na które przyszedł tłum widzów. Pierwszego dnia 50 Dymarek Świętokrzyskich na scenie pod lasem publiczność bawił zespół disco polo **Piękni i Młodzi**. W niedzielny wieczór „do czerwoności” widownię rozgrzała **Margaret**. Ta młoda, pełna energii wokalistka dość szybko znalazła wspólny język z publicznością, porywając wszystkich do zabawy. Liczne rzesze turystów przyszedły także na poniedziałkowy

koncert, którego gwiazdą była królowa polskiej muzyki rozrywkowej - **Maryla Rodowicz**. Zarówno starsza część publiczności, która od lat słucha przebojów piosenkarki jak również młodzież żywo reagowała podczas jej koncertu. Reakcja publiczności potwierdziła więc słuszność wyboru wykonawców, którzy uświetnili swymi występami tegoroczną edycję Dymarek.

Tysiące ludzi, którzy w dniach 13-15 sierpnia odwiedzili Nową Słupię udowodniło, iż Dymarki Świętokrzyskie są najbardziej popularną imprezą w województwie świętokrzyskim. Można pokusić się o stwierdzenie, że fenomen długo-

▲ Wytop żelaza w piecach dymarskich budził ciekawość turystów

wieczności tej imprezy tkwi w swoistym klimacie Nowej Słupi i jej okolic. Jest w tym miejscu coś szczególnego co przyciąga coraz większe rzesze turystów. Nawet twórcy pierwszych dymarek nie śmieli pewnie przypuszczać, iż stworzą coś co tak długo przetrwa i cieszyć się będzie niesłabnącą popularnością.

Po raz kolejny organizatorzy stanęli na wysokości zadania i przygotowali wspaniałą imprezę, która przyciągnęła mnóstwo ludzi. Sukces ten to zasługa wielu ludzi i instytucji, którzy wspierali organizatorów zarówno logistycznie, finansowo jak i merytorycznie. Głównym sponsorem tegorocznych 50 Dymarek

Świętokrzyskich była **Polska Grupa Energetyczna**. W organizację imprezy czynnie włączył się **Urząd Marszałkowski, Starostwo Powiatowe w Kielcach, Ministerstwo Sportu i Turystyki, Centrum Dziedzictwa Gór Świętokrzyskich** oraz **Muzeum Starożytnego Hutnictwa, Regionalna Organizacja Turystyczna**, a nawet **Poczta Polska**, która specjalnie z okazji jubileuszu dymarek wydała okolicznościową kartkę pocztową oraz znaczek, na których widnieje piec dymarkowy i popiersie **prof. Wacława Różańskiego**, pioniera badań nad starożytnymi technikami wytopu żelaza.

▲ Dopisała pogoda i Gwiazdy. Padł kolejny rekord, ponad 35 tysięcy uczestników.

Uroczystości patriotyczne w Bartoszowinach

4 września 2016 r. w niedzielne przedpołudnie w lesie w miejscowości Bartoszowina odbyły się podniosłe uroczystości patriotyczne z udziałem władz gminnych, wojewódzkich, przedstawicieli kombatantów, organizacji i stowarzyszeń działających na terenie gminy Nowa Słupia, pocz-
tów sztandarowych ze szkół, straży pożarnych i związków strzeleckich.

▲ Wójt Andrzej Gąsior podziękował Wojewodzie za fundusze na odnowienie pomnika w Bartoszowinach

O godz. 10.00 w lesie w Bartoszowinach, w miejscu gdzie 6 marca 1943 r. w bestialski sposób hitlerowcy pod wodzą Alberta Szustera pomordowali członków rodzin **Kowalczyków, Rogów i Bilmanów** odsłonięto pomnik upamiętniający te tragiczne wydarzenia.

Uroczystości te przygotowali wspólnie: Wójt Gminy Nowa Słupia **Andrzej Gąsior**, Prezes Związku Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych **płk ds. Jarosław Chrobot**.

Fundusze na odnowienie pomnika pomordowanych mieszkańców Bartoszowin w 1943 r. dla Urzędu Gminy w Nowej Słupi przekazała w formie dotacji Wojewoda Świętokrzyski **Agata Wojtyśzek**.

Prezes **Jarosław Chrobot** podziękował władzom wojewódzkim na ręce Wojewody Agaty Wojtyśzek za nieocenioną pomoc oraz wsparcie finansowe przy realizacji budowy pomnika. Dziękując podkreślał, iż po wielu latach

starań udało się wreszcie przywrócić świetność miejscu, które zapisało się nie tylko w pamięci mieszkańców okolicznych miejscowości, ich rodzin ale także na kartach historii regionu świętokrzyskiego.

Wojewoda **Agata Wojtyśzek**, jak również senator Rzeczypospolitej Polskiej **Krzysztof Słoń** przybyli na uroczystości podkreślali, iż ziemia świętokrzyska była bastionem polskiego ruchu oporu w czasie II wojny światowej, wydała wielu bohaterów i jest nasiąknięta krwią niewinnie pomordowanych. Dlatego też należy w sposób szczególny czcić miejsca związane z tymi bohaterskimi czynami, budować pomniki, które będą przypominać przyszłym pokoleniom ich historię i tożsamość narodową. Ponadto senator Krzysztof Słoń powiedział, że najlepszym pomnikiem dla bohaterów nie są jednak kamienne obeliski lecz serca, będące skarbnicą pamięci przekazywanej z pokolenia na pokolenie. W tym miejscu zwracając się do **Aleksandry Kowalczyk** żony **Zygmunta Kowalczyka**, jedynej który ocalał z marcowego mordy podziękował za poświęcenie jakiego dokonali jej bliscy dla ojczyznej ziemi. Równie miłe słowa w stronę wdowy po **Zygmun-**

cie Kowalczyku popłynęły ze strony wojewody **Agaty Wojtyśzek** i wójta gminy Nowa Słupia **Andrzeja Gąsiora**. Natomiast Prezes Zarządu Wojewódzkiego Związku Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych w Kielcach – **Zdzisław Dobrut** uhonorował ostatniego, żyjącego świadka wydarzeń z marca 1943 roku okolicznościową odznaką.

Kolejnym punktem niedzielnego apelu był moment odsłonięcia pomnika, którego dokonali przedstawiciele władz gminnych, wojewódzkich, kombatantów oraz rodzin pomordowanych. Następnie ks. ppłk ds. Jan Mikos odmówił modlitwę dokonując uroczystego aktu poświęcenia obelisku. Po poświęceniu delegacje przybyłych na uroczystości instytucji i urzędów złożyły wiązanki kwiatów i zapaliły znicze na płycie pomnika.

Patriotyczny nastrój apelu w Bartoszowinach podkreśliła niewątpliwie oprawa muzyczna, o którą zadbała orkiestra z Rudek.

Po zakończeniu uroczystości w lesie wszyscy udali się do Bazyliki Mniejszej na Świętym Krzyżu, gdzie ojciec superior **Zygfryd Wiecha** odprawił mszę świętą w intencji ojczyzny i pomordowanych mieszkańców.

▲ Prezes Zdzisław Dobrut dekoruje odznaką Panią Aleksandrę Kowalczyk.

▲ Uroczystość zaszczyliło swoją obecnością wielu znamienitych gości z całego województwa.

Dożynki 2016

Dziękczynienie za tegoroczne plony

Dziękczynienie za tegoroczne plony, rolnicy z gminy Nowa Słupia rozpoczęli podobnie jak nasi przodkowie przed laty, od podziękowania Bożej Opatrzności za dar chleba podczas Mszy Świętej.

Uroczystość dożynkowa rozpoczęła się 21 sierpnia o godz. 12 w kościele pw. Św. Wawrzyńca w Nowej Słupi od mszy świętej, której przewodniczył ks. dziekan Jerzy Kubik, proboszcz parafii Baćkowice. Na mszę dziękczynną przybyły władze gminne na czele z wójtem **Andrzejem Gąsiorem**, radni, sołtysi, poczty sztandarowe straży pożarnej i szkół z terenu gminy oraz delegacje rolników z wieńcami z poszczególnych miejscowości, by wspólnie podziękować Bogu za tegoroczne plony. Wdzięczność tę niewątpliwie wyrażały również misternie upieczone, niezwykle barwne wieńce dożynkowe. Ksiądz dziekan podczas wygłoszonej homilii wielokrotnie pochylał się nad trudem pracy rolnika. Mówił o poświęceniu z jakim pracują rolnicy, by nie zabrakło chleba w naszej ojczyźnie oraz o tym, że często nie docenia się trudu tej pracy. Następnie w asyście kapłanów koncelebrujących mszę dożynkową dokonał aktu poświęcenia chleba upieczonego z tegorocznego ziarna oraz wszystkich wieńców dożynkowych.

O oprawę muzyczną niedzielnego dziękowania za plony zadbała kapela **Rudkowanie**, sołtys Skał – **Paweł Sadrak**, który odśpiewał psalm responsoryjny oraz Marysia Sadrak, która wykonała na skrzypcach znaną pieśń kościelną, wprawiając uczestników dożynkowych uroczystości w niezwykle podniosły nastrój. Podziękowania dla rolników po zakończeniu Eucharystii nie omieszkali również wygłosić proboszcz parafii w Nowej Słupi **ks. Krzysztof Bartochowski** oraz wójt gminy **Andrzej Gąsior**, którzy byli pod ogromnym wrażeniem przepięknie wykonanych wieńców.

Po uroczystej mszy uczestnicy dożynek udali się w barwnym korowodzie ulicą Świętokrzyską na teren Centrum Kulturowo-Archeologicznego, gdzie odbywała się część artystyczna tegorocznego święta plonów. Starostowie dożynek w asyście władz gminy dokonali uroczystego aktu podzielenia chleba upieczonego z tegorocznego ziarna.

Zaszczytna rola starościny dożynek przypadła **Mariannie Lipiec** z miejscowości Serwis, tymczasem funkcję starosty godnie pełnił **Franciszek Cisłowski** z Jeziorka. Podzielony chleb starostowie, wójtowie, przewodniczący Rady Gminy rozdali mieszkańcom zgromadzonym pod sceną.

Kolejnym punktem niedzielnych uroczystości dożynkowych było rozstrzygnięcie konkursu na najpiękniejszy wieńiec. Jury w składzie, którego znaleźli: **Mirosława Koj**, **Beata Spudy**, **Adrian Lipa** oraz księża **Krzysztof Bartochowski** i **Kazimierz Hara** wybrało trzy ich zdaniem najpiękniejsze wieńce. Ostatecznie po burzliwych obradach jurorzy postanowili nagrodzić wieńce z miejscowości **Dębniak**, **Skały** i **Stara Słupia**. Jednakże zarówno jury jak i organizatorzy imprezy dożynkowej wyrazili wdzięczność wszystkim, którzy współtworzyli wieńce bądź w ja-

▲ Marianna Lipiec z Serwisu oraz Franciszek Cisłowski z Jeziorka to Starostowie Dożynek 2016.

kolwiek sposób pomagali przy organizacji gminnego święta plonów.

Podczas obrad jurorów na scenie Centrum Kulturowo-Archeologicznego odbywały się występy zespołów folklorystycznych z terenu gminy, a także solistów. Swym śpiewem zebranych pod sceną gościom czas umilali m.in. zespoły **Wesołe Kumoszki**, **Modrzewianki**, **WABIO** z Mirocic oraz solistki **Irena Gąsior** i **Marta Żelazowska**. Równie dobrze uczestnicy tegorocznych dożynek bawili się przy akompaniamencie zespołu **Champion**, który wykonując znane hity muzyki disco polo porywał publiczność do tańca.

Dożynki gminne podobnie jak inne tego typu przedsięwzięcia nie mogły by się oczywiście odbyć bez sponsorów. Organizatorzy uroczystości dożynkowych Centrum Dziedzictwa Gór Świętokrzyskich oraz Urząd Gminy w Nowej Słupi pragną złożyć serdeczne podziękowania firmom, instytucjom i osobom prywatnym, które wsparły finansowo tegoroczne święto plonów.

▲ W korowodzie dożynkowym barwnie prezentowała się delegacja z Dębniaka.

▲ Dożyńkom towarzyszyły występy zespołów ludowych.

Jubileusz 70- lecia Koła Łowieckiego

3 września 2016 r. mszą świętą w kościele pod wezwaniem św. Wawrzyńca w Nowej Słupi myśliwi zrzeszeni w Kole Łowieckim "Łągów" rozpoczęli obchody 70-lecia powstania koła.

Członkowie Koła Łowieckiego „Łągów” oraz wszyscy zaproszeni na obchody jubileuszu goście złożyli dziękczynienie Bogu za 70-letnią działalność koła. Słowo Boże, które wygłosił **ks. Barzycki** do łowczych doskonale wkomponowało się w idee jakim hołdują myśliwi. Mówił o tym, iż pasjonaci łowiectwa to przede wszystkim ludzie, którzy cenią sobie kontakt z przyrodą, dbają o zrównoważone gospodarowanie jej zasobami. Nawiązywał też do słów przytoczonych z Biblii mówiących o tym, iż Bóg powierzył człowiekowi wszystko co Stworzył na ziemi, po to by ten umiał odpowiedzialnie zarządzać tym co zostało mu dane i by czynił sobie ziemię poddaną. Ta właśnie idea to motto jakim powinni kierować się wszyscy łowczy. W czasie Eucharystii nie tylko modlono się o pomysłowość koła na kolejne lata działalności, ale również za jego założycieli i wszystkich,

którzy byli jego członkami ale odeszli już do „krajiny wiecznych łowów”.

Po wspólnej modlitwie wszyscy uczestnicy jubileuszowych uroczystości ustawili się do pamiątkowej fotografii, a następnie udali się do restauracji „U Jana” w Rudkach, gdzie odbyła się biesiada myśliwska, będąca zwieńczeniem sobotnich uroczystości rocznicowych.

Po uroczystym wprowadzeniu pocztu sztandarowego nastąpiła część oficjalna podczas, której władze okręgowe Polskiego Związku Łowieckiego nagrodziły zasłużonych myśliwych.

W gronie odznaczonych znaleźli się: **Tomasz Chamera, Jerzy Mischuk, Wojciech Spelak, Tadeusz Dudkiewicz, Andrzej Suchojad, Waldemar Chodorek**. Wyróżnieni otrzymali brązowe odznaki zasłużonych dla łowiectwa Kielecczyny z rąk łowczego wojewódzkiego **Jarosława**

▲ Pamiątkowe zdjęcie Koła Łowieckiego Łągów.

Mikołajczyka i prezesa Okręgowego Związku Łowieckiego **Tadeusza Fatalskiego**.

Prezes koła **Tomasz Chamera** w swoim przemówieniu przedstawił pokrótce historię myśliwskiej organizacji z Nowej Słupi, jej działalność, cele i zamierzenia. Podziękował wszystkim za przyjęcie zaproszenia na wspólną biesiadę.

Koło Łowieckie „Łągów” powstało przed 70 laty z inicjatywy mieszkańców miejscowości Łągów: **Juliana Szpaka, Edwarda Głębowicza, Jana Millera, braci Kowalików, Władysława Tyrały i Ignacego Włodarczyka**. W kolejnych latach dołączali nowi członkowie z Łągowa i okolic. Obecnie koło liczy 61 członków i działa na terenie gmin Łągów, Nowa Słupia, Waśniów, Raków,

Baćkowice i Iwaniska mając w swej pieczy obszar łowiecki o pow. 17,5 tys ha.

Wszyscy przybyli na piękny jubileusz koła z Nowej Słupi gratulowali dostojnym jubilatom ważnej rocznicy, życząc kolejnych. Wśród zaproszonych na jubileusz gości znalazły się również władze samorządowe Nowej Słupi na czele z wójtem gminy **Andrzejem Gąsiorem**. Gospodarz gminy wręczył dostojnym jubilatom okazały pamiątkowy grawer-ton. Również wóldarze z gmin Łągów, Raków, Iwaniska, Waśniów i Baćkowice podarowali myśliwym z Nowej Słupi listy gratulacyjne z życzeniami, drobne upominki oraz pozdrowili łowczych myśliwskim pozdrowieniem „Darz bór”.

Jubileusz Koła Pszczelarzy

W ostatnich dniach lipca Koło Pszczelarzy „Gołoborze” obchodziło 65-rocznicę swego istnienia.

Decyzja o organizacji uroczystości jubileuszowych zapadła już 28 lutego, na zebraniu członków koła, na wniosek prezesa – **Janusza Jabko**.

Uroczystości jubileuszowe rozpoczęła Msza Święta dziękczynna w kościele parafialnym w Rudkach, któ-

rej przewodniczył i homilię wygłosił **ks. profesor Adam Kończak** z Sandomierza.

Wielokrotnie podczas Eucharystii podkreślał trud pszczelarzy, modląc się w ich intencji i polecając Bożej Opatrzności wszystkie pasieki znajdujące się pod opieką Gminnego Koła Pszczelarzy.

Po uroczystościach w kościele jubileuszowe obchody przeniosły się do restauracji „U Jana”, gdzie uhonorowano zasłużonych dla pszczelarskiego rzemiosła. Prezes **Janusz Jabko** przywitał przybyłych gości, wśród których znaleźli się **Piotr Krawczyk** - wiceprezes Polskiego Związku Pszczelarzy, **Kazimierz Rej, Tadeusz Cieślak, Iwona Łodo** oraz **Piotr Sitarz** ze Świętokrzyskiego Związku Pszczelarskiego.

Władze gminy Nowa Słupia na uroczystościach rocznicowych reprezentował zastępca wójta **Włodzimierz Zaręba**.

Gminne Koło Pszczelarzy „Gołoborze” z siedzibą w Nowej Słupi liczy 75 członków, w tym 20 spoza terenu gminy. Od 2008 roku funkcję prezesa pełni Janusz Jabko, który jednocześnie działa w wojewódzkich strukturach związku pszczelarskiego.

Wszyscy członkowie biorą czynny udział w pracach koła, promocji idei ratownia polskiego pszczelarstwa.

35-lecie Koła Wędkarskiego z Rudek

Piękny jubileusz 35-lecia istnienia świętowali wędkarze z Rudek, zrzeszeni w tamtejszym Kole Wędkarskim. Z tejże okazji 24 lipca 2016 r. na zbiorniku wodnym w Serwisie odbyły się zawody wędkarskie.

▲ Prezes Koła Henryk Maj z okazji dostojnego jubileuszu odebrał wiele gratulacji.

Już od wczesnych godzin rannych rywalizowało w zawodach o Puchar Koła 23 zawod-

ników. W ostatecznej klasyfikacji tytuł mistrza zdobył **Marek Cisak**. Na uroczyste obchody

35-lecia istnienia Koła Wędkarskiego z Rudek oprócz prezesów z zaprzyjaźnionych kół z Bodzentyna, Brodów, Pawłowa, Ostrowca i Kielc przybyli również przedstawiciele lokalnych władz samorządowych. Gminę Nowa Słupia reprezentowali radni miejscowości Rudki **Grażyna Wojtachnia**, **Łukasz Nowak** oraz sołtys **Grzegorz Marczewski**. W imieniu wójta gminy radna **Grażyna Wojtachnia** wręczyła puchar zwycięzcy zawodów, pogratulowała wszystkim uczestnikom, jednocześnie złożyła serdeczne życzenia dla Jubilatów na ręce prezesa koła **Henryka Maja**. Również przedstawiciele okolicznych kół wędkarskich pogratulowali wędkarzom z Rudek tak pięknego jubileuszu wręczając drobne upominki.

W imieniu koła z Rudek głos zabrał prezes **Henryk Maj**, dziękując wszystkim za przybycie na uroczystości podkreślał, iż współpraca zarówno z lokalnym samorządem jak i okolicznymi kołami układa się bardzo dobrze. Cieszą również sukcesy jakie odnoszą wędkarze z Rudek na różnego rodzaju zawodach, szczególnie w kategorii młodzików.

Wszyscy uczestnicy zawodów otrzymali pamiątkowe koszulki z logo koła, specjalnie przygotowane na obchody jubileuszu 35-lecia istnienia. Na zakończenie części oficjalnej uczestnicy zawodów oraz zaproszeni goście udali się na poczęstunek, by wspólnie świętować 35 rocznicę powstania koła w Rudkach.

Zawody sportowo-pożarnicze w Rudkach

W niedzielne popołudnie 4 września 2016 r. na stadionie Gminnego Klubu Sportowego można było podziwiać zmagania jednostek pożarniczych działających na terenie gminy nowa Słupia, rywalizujących w ramach Zawodów Sportowo-Pożarniczych o Puchar Wójta.

Na płycie boiska w Rudkach stawiono 5 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu gminy, by rywalizować ze sobą w dwóch kategoriach: sztafecie oraz zadaniu bojowym, polegającym na wspólnym przez drużynę uruchomieniu pompy gaśniczej, połączeniu wszystkich elementów, a następnie za pomocą strumienia wody przewrócenia przeszkód, będących symbolem ogniska pożaru.

Nad prawidłowym przebiegiem zawodów czuwała jury, w skład którego weszli pracownicy Państwowej Straży Pożarnej z Kielc. W ostatecznej klasyfikacji, po podliczeniu wyników obydwu zadań zwyciężyli strażacy z OSP Stara Słupia, drudzy byli druhowie z OSP Włochy, a trzecia lokata przypadła ochotnikom z OSP Mirocice.

Jednakże dla najbardziej zaangażowanych w pracę na rzecz koła, którzy przysłużyli się do jego promocji na zewnątrz zarząd przygotował specjalne wyróżnienia. Zostali oni odznaczeni złotymi, srebrnymi i brązowymi medalami. W honorowym gronie znaleźli się **Mirosław Gajewski**, **Marian Błędziński**, którzy otrzymali złote odznaki Polskiego Związku Pszczelarskiego. Srebrne odznaki godnie zawisły na piersiach **Kazimierza Kity** i **Antoniego Pawlika**, zaś brązowymi uhonorowano **Andrzeja Baradzieja**, **Sła-**

womira Bednarskiego, **Mirosława Błędzińskiego**, **Janinę Górecką**, **Iwonę Łodo**, **Wiesława Głowackiego**, **Jarosława Kota**, **Rafała Kędzierskiego**, **Jarosława Nawrota**, **Henryka Pochecia** i **Piotra Świstaka**. Liczne grono odznaczonych to dowód na to, iż idea pszczelarstwa w gminie nowa Słupia pozostaje wciąż żywa i jest przekazywana z pokolenia na pokolenie. Szczególne wyróżnienie zarząd koła postanowił jednak przyznać Henrykowi Piwowarczykowi, który mimo podeszłego wieku, ma już bowiem 93 lata

nadal wspiera koło pszczelarskie. Otrzymał on dyplom uznania za zasługi na rzecz gminnego pszczelarstwa.

Również władze gminy w sposób szczególny postanowiły uczcić 65-rocznicę powstania koła „Gołoborze” przekazując na ręce prezesa Janusza Jabko okolicznościowy graweron, upamięniający ten piękny jubileusz.

Władze gminnego koła jak i przedstawiciele Świętokrzyskiego Związku Pszczelarskiego niejednokrotnie podkreślały ogromne znaczenie pszczół i ich pracy w życiu człowieka. Wielu

z nas mylnie kojarzy prace pszczoły jedynie z produkcją miodu. To tylko niewielka zasługa w porównaniu z tym co tak naprawdę pszczoły robią dla człowieka i środowiska naturalnego. Większość upraw rolniczych i sadowniczych istnieje dzięki pracy pszczół - podkreślał prezes Janusz Jabko. Dlatego też należy zawsze podkreślać, że pszczoły to nasze dobro narodowe i należy o nie dbać, a także doceniać trud pracy pszczelarzy nie tylko w czasie obchodzonych przez nich jubileuszy.

